

Opgave 4

Overheid ter discussie

De rol van de overheid staat regelmatig ter discussie. In dat verband trokken de twee onderstaande krantenkoppen de aandacht.

kop 1

Burgers verwachten meer van overheid bij stijgende welvaart

kop 2

Overheid kan stapje terug doen bij stijgende welvaart

Vanuit de samenleving wordt voortdurend druk op de overheid uitgeoefend om de collectieve uitgaven te verhogen. Tegelijkertijd vinden veel politici dat het tekort van de collectieve sector moet worden beperkt. Een en ander is voor politici aanleiding om strikte criteria te formuleren bij het te voeren collectieve uitgavenbeleid. Zo vinden sommigen dat de overheid de collectieve uitgavenquote constant moet houden. Anderen zijn strenger en pleiten er voor de reële collectieve uitgaven constant te houden.

tabel 3

ontwikkeling enkele macro-economische grootheden in de periode 2001-2005					
	2001	2002	2003	2004	2005
nationaal inkomen ¹⁾	374,1	402,6	429,2	448,2	469,6
collectieve lastendruk ²⁾	41,2	41,0	39,8	39,8	39,8
collectieve uitgavenquote ²⁾	41,7	39,6	40,6	40,6	40,5
prijsspeil (index: 2001 = 100)	100,0	104,2	113,8	113,8	118,1

¹⁾ miljarden euro's
²⁾ procenten van het nationaal inkomen

- 2p **12** Welke krantenkop past het best bij het criterium om de collectieve uitgavenquote constant te houden? Verklaar het antwoord.
- 1p **13** In welk jaar of welke jaren was er volgens tabel 3 sprake van een overschot bij de collectieve sector?
- 2p **14** Zijn de reële collectieve uitgaven in 2005 ten opzichte van 2001 gestegen of gedaald? Verklaar het antwoord met een berekening.
- 2p **15** Leg uit hoe een stijging van het nationaal inkomen bij een gelijkblijvend financieringssaldo tot een stijging van de collectieve uitgaven kan leiden.
- 2p **16** Leg aan de hand van een voorbeeld uit dat een stijging van de collectieve uitgaven kan helpen om een stijging van het nationaal inkomen mogelijk te maken.